

Čudapolna pota božja.

(Po starej pravljici.)

Star puščavnik sedi pred durmi svoje celice in premišljuje: „Dolgo vže živim na svetu, opazujem in presojujem to in ono stvar — in vender ne morem temu pritrčiti, da bi bilo vse dobro ukrenjeno in da bi bila Božja pota vsegdar dobra in modra.“ — Na to zaspí in senjá čuden sên. Zdí se mu, da sliši glas z nebes, ki mu kliče: „Vstani in pojdi v širni svet, pokazal ti bodem božja pota!“ Puščavnik vstane, vzame palico in gre ravni pot skozi gozd. Kmalu pa zgreši pot in prestrašen kliče človeka, ki bi mu pokazal dalje. Neznán mož se mu približa, pozdravi ga in pravi: „Pojdi z menoj, sam ne najdeš pota iz te goščave.“ Hvaležen mu je puščavnik in brzo korakata dalje. Zvečer prideta do hiše in prosita prenočišča. Gospodar ju prijazno vzprejme in bogato pogostí. „Vesel sem,“ déjal je, „kajti denes sem praznoval vesel dan. Človek, ki mi je bil dosihmal sovražen, sprijaznil se je z menoj — in v poroštvo svoje udanosti mi je daroval to-le zlato kupo.“ — Drugó jutro, ko popotnika vstaneta, zahvalita se prijaznemu gospodarju, želeč mu obilo blagoslova za njegovo usmiljenost. Ali kaj zapazi v tem puščavnik? Njegov spremljevalec je ukradel zlato kupo, ter jo ravno pobasal v malho. „Stoj!“ hoče puščavnik zaklicati — ali vže mu njegov spremljevalec resno zavrne: „Molči! to so božja pota.“ — Potovala sta ves dan.

Zvečer prideta k hiši in prosita prenočišča. A gospodar te hiše je bil nezméren lakomnik in oderuh. Začne ju zmérjati in preklinjati kot nepovabljene goste z vsemi imeni in priimki. „Tu ne moreva ostati,“ dé neznán mož in migne puščavniku, da gresta dalje. Predno pa otideta, pristopi k oderuhu, ter mu daruje zlato kupo, katero je ukradel prijaznemu gospodarju. „Kaj delaš?“ zamahne puščavnik — a neznán mož mu resno odgovori: „Molči! to so božja pota.“ — In zopet potujeta ves dan.

Zvečer dospéta k malej hiši in prosita prenočišča. Gospodar ju prijazno vzprejme — a globoka žalost mu se je brala na obličji. „Kakor se trudim in ubijam,“ pripoveduje borni mož, vender si ne morem opomoči. Nesreča me preganja vedno in vedno. Druzega mi ni ostalo, nego ta koča.“ — „Bog bode pomagal,“ tolaži ga spremljevalec, seže po luč in vpričo njega zažgé borno kočo. „Požigalec!“ vpije puščavnik; a neznán mož mu resno zavrne: „Molči, to so pota božja!“ In zopet potujeta ves dan.

Zvečer dospéta k hiši in prosita prenočišča. Gospodar ju še precej dobro vzprejme in pogostí — a bil je čméren in odúren, govoril je malo, — jedino s svojim sinkom je bil izredno prijazen. Bil mu je jedini otrok in neizrečeno ga je ljubil. Puščavnik sicer graja óne prvi lastnosti na možu — a te zadnje ne more prehvaliti. — Drugi dan zahvalita se gospodarju za prenočišča, ter ga prosita, da jima pokaže najbližji pot. „Jaz vaju ne morem spremítí,“ odvrne mož, a dam vama sinka s seboj, on naj vaju spremi do brví, ki pelje preko derečega potoka. A vedita pa, da mi je jedini otrok, zatorej pázita nanj; da se mu nič hudega ne pripetí.“ — „Bog ga bode čuval!“ odvrne spremljevalec in vsi trije se podajo na pot. Kadar pridejo do ozke brvi, hoče se deček vrniti — a neznani mož veli: „Idi dalje!“ — Deček sluša. Prišedšega

sredi brvi, zagradi ga neznan mož, visoko ga dvigne v zrak ter z vso silo vrže v globoko vodo. Puščavnik strepetá, sveta jeza ga spreletí: „Kušnjavec goljufivi!“ kriči nad njim, „rajši poginem tù na mestu, nego storiti še jeden korak s teboj. Poberi se mi izpred oči! To so božja pota, ki mi je hočeš kazati? Lažnik ti, zemlja naj se odprè, ter te vzame v svoje žrelo!“ . . .

V trenotji pa se takó zablisne, da puščavniku vzame vid, zemlja se strese in ko puščavnik zopet spregleda ne vidi več neznanega možá. Pred njim stoji mladenič v blestečej obleki — bil je angel Gospodov!

Angel spregovori: „Kazal sem ti božja pota a nisi jih razumel, zatorej poslušaj! Kupa, katero sem bil vzel prijaznemu in dobremu možu, bila je zastrupéna, vzel sem jo njemu, ker je dober, in jo podaril nesramnemu skopuhu, ki ni vreden življenja, naj si iz nje pije svojo smrt. — Borni, pridni mož si bode zopet sezidal hišo in bode toliko pridnejši, a pod pepelom bode našel zaklad, ki mu bode pomagal iz vsake zadrege. Úmérni, odurni mož pa, kateremu sem sina v potok vrgel, velik je grešnik — in óni sin njegov bi postal jedenkrat ropar in morilec. Izguba otrokova nagnila bode moža k pokori — a otrok sam je najboljše preskrbljen! — Ti nisi mogel razumeti modrosti in previdnosti božjih potov, — nekaj si jih gledal z lastnimi očmi — zatorej idi in uči se jih razumévati v prihodnosti!“

Janja M.

—*—

Greli se po zimi na mesecu.

rača se nekaj ljudi po zimi z vojske in vsi so bili iz jednega sela, pa jih zateče noč na poti. Najstarejši od njih reče četi: „Pobrazajmo, bratje, nogé, ne bi li kje kako selo opazili in v njem prenočili, da nocoj ne pomremo od mraza.“ — Vsi ga slušajo in prično hoditi, kolikor so kdaj najbolje mogli, ali nikjer ni sela ni hiše, nego utrujeni polégajo na nekej poljani in reče jeden od čete: „Čemu nam bosta selo in ogenj, ko mesec sije, in v tem se nam tudi opanki posušé, kadar mi malo pospimo.“ Sezujejo vsi opanke in čevlje z nog in porastavijo jih po ónej dolini, da se na mesecu sušé; ležejo drug do drugega in vsak se pokrije s plaščem. — Nikdo ni še zaspal, in vodja začne z zobmi škripati od velikega mraza in hude zime, a da bi ga drugovi ne pokarali, ka ne more strpeti zime, reče jim: „Takó, bratje, vsaki, kakor jaz; čul sem od starih ljudi, da nema hitrejšega leka zoper zimo, nego tresti se in zgibati z ramami. „Dobro, vodja!“ odgovori nekdo od čete, „potrpiamo malo, dokler se nagne mesec, in ker že nismo napravili nikakega junaštva v vojski, vsaj vsakdo poreče, da smo junaci, ker moremo zimsko noč prenesti v planini.“ — Tretji, ki ni mogel dalje od mraza ostati na mestu, dvigne se, da obuje svoje opanke, a videč, da so se utrdili od velikega mraza, pogleda na mesec in reče: „Ne čudim ti se, kakó si jih tako brzo osušil, nego čudim se, kako si jih presušil.“ A vodja z zobmi škripajoč izpod plašča odgovori: „Da li vam nisem pravil, kaj napravi vse pustí mesec, kadar hoče; a če so nam opanki suhi, pa idimo domóv, ondu je dosti junaštva napravljenega, in kdor ne veruje, naj sam poskusi.“

Po „Vrčevicu.“

—*—